

**ΕΝΟΤΗΤΑ 17 – Ο Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΩΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (1828 - 1831)
Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (1829)**

Η άφιξη του Καποδίστρια - Η κατάσταση στην Ελλάδα

- Ο Ι. Καποδίστριας εκλέχτηκε Κυβερνήτης της Ελλάδας (*Εθνοσυνέλευση Τροιζήνας*, άνοιξη 1827).
- Άφιξη του στο Ναύπλιο αρχές του 1828 → η κατάσταση ήταν τραγική : χώρα κατερευπαμένη, λαός εξαθλιωμένος, ληστές και πειρατές παντού, αιγυπτιακός στρατός στη ΝΔ Πελοπόννησο και τουρκικός στη Στερεά Ελλάδα.

Πολίτευμα και διοίκηση

- Ανέστειλε την ισχύ του συντάγματος της Τροιζήνας.
- Συγκέντρωσε στα χέρια του όλες τις εξουσίες.
- Η Δ' *Εθνοσυνέλευση* (Άργος, καλοκαίρι 1829) επικύρωσε αυτές τις αποφάσεις.

Ένοπλες δυνάμεις

- Συγκρότηση τακτικών ένοπλων δυνάμεων → εκκαθάριση της Στερεάς Ελλάδας από τον τούρκικο στρατό και αντιμετώπιση ληστείας και πειρατείας :
  - Αξιοποίηση αγωνιστών για τη δημιουργία τακτικού στρατού.
  - Ιδρύθηκε ο Λόχος των Ευελπίδων .
  - Οργάνωση τακτικού πολεμικού ναυτικού.
  - Καταπολέμηση πειρατείας (με δράση του Α. Μιαούλη).

Οικονομία

- Σχηματίστηκε το πρώτο κρατικό ταμείο (από εισφορές Ελλήνων εξωτερικού και φιλελλήνων).
- Ίδρυση τράπεζας σε συνεργασία με τον τραπεζίτη Εүνάρδο και κοπή νομίσματος (φοίνικας).
- Λιτότητα στις δημόσιες δαπάνες.
- Εκσυγχρονισμός γεωργίας : νέες καλλιέργειες (πατάτα) και νέες καλλιεργητικές μέθοδοι (σιδερένιο άροτρο).

Εκπαίδευση

- *Ορφανοτροφείο Αίγινας* : τρία αλληλοδιδακτικά σχολεία (δημοτικά τετραετούς φοίτησης), τρία ελληνικά σχολεία (γυμνάσια τριετούς φοίτησης), χειροτεχνεία (επαγγελματικές σχολές), *Πρότυπον Σχολείον* (για τους δασκάλους των αλληλοδιδακτικών).
- *Κεντρικόν Σχολείον* (για όσους θα σπούδαζαν στο εξωτερικό).
- *Πρότυπον Αγροκήπιον* (γεωργική σχολή).
- Στόχος εκπαίδευσης : βασικές γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση (ο Καποδίστριας δεν ίδρυσε πανεπιστήμιο).

Η ολοκλήρωση της επανάστασης

- 12 Σεπτεμβρίου 1829, Πέτρα Βοιωτίας : η τελευταία μάχη. Οι ελληνικές δυνάμεις υπό το Δ. Υψηλάντη νίκησαν τις τουρκικές.
- *Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας* (1830) : η Ελλάδα αναγνωρίστηκε κράτος ανεξάρτητο (νότια συνοριακής γραμμής Αχελώου – Σπερχειού).
- *Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης* (1832) : διεύρυνση συνόρων (όλα τα εδάφη νότια της γραμμής Αμβρακικού – Παγασητικού).

Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια

■ Αίτια :

- Συγκρότηση ισχυρού, συγκεντρωτικού κράτους κατά τα δυτικά πρότυπα → αντιδράσεις και δυσαρέσκεια από : πρόκριτους (Π. Μαυρομιχάλης), πλοιοκτήτες (Γ. Κουντουριώτης), Φαναριώτες (Α. Μαυροκορδάτος), διανοούμενους (Αδ. Κοραής).
- Αγγλία, Γαλλία θεωρούσαν τον Καποδίστρια όργανο της Ρωσίας, υποκινούσαν αντικαποδιστριακές κινήσεις.

■ Συνέπειες :

- Αρχές 1830 εξεγέρσεις. Αργότερα ο Α. Μιαούλης ανατίναξε στον Πόρο τα 2 μεγαλύτερα ελληνικά πλοία.
- Η εφημερίδα Απόλλων στην Ύδρα προπαγάνδιζε τη δολοφονία του Κυβερνήτη.
- Ο Καποδίστριας φυλάκισε τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη.
- 27 Σεπτεμβρίου 1831 ο Κωνσταντίνος και Γεώργιος Μαυρομιχάλης δολοφόνησαν τον Καποδίστρια στο Ναύπλιο.

Διονύσιος Τσόκος, Η δολοφονία του Καποδίστρια
Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΟΡΟΙ : Δ' Εθνοσυνέλευση, Λόχος των Ευελπίδων, φοίνικας, Ορφανοτροφείο της Αίγινας, αλληλοδιδακτικά σχολεία, ελληνικά σχολεία, χειροτεχνεία, Πρότυπον Σχολείον, Κεντρικόν Σχολείον, Πρότυπον Αγροκήπιον, συνθήκη της Κωνσταντινούπολης (1832).

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

1. Ποια ήταν η κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα, όταν έφτασε ο I. Καποδίστριας στο Ναύπλιο το 1828;
2. Ποιες ήταν οι ενέργειες του I. Καποδίστρια στη διοίκηση, τις ένοπλες δυνάμεις και την οικονομία;
3. Ποιο ήταν το έργο του I. Καποδίστρια στον τομέα της εκπαίδευσης;
4. Πώς ολοκληρώθηκε η ελληνική επανάσταση το 1829;
5. Ποια ήταν τα αίτια της σύγκρουσης Καποδίστρια-αντιπολίτευσης και ποιες οι συνέπειές της;

**ΕΝΟΤΗΤΑ 17 – Ο Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΩΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (1828 - 1831)
Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (1829)
ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

- 1.** Στις παρακάτω προτάσεις να σημειώσετε Σωστό ή Λάθος (να δικαιολογήσετε το λάθος).
- α. Ο Καποδίστριας είχε συγκεντρώσει στα χέρια του όλες τις εξουσίες.
  - β. Το πρώτο κρατικό ταμείο σχηματίστηκε με τη συμβολή του τραπεζίτη Εүνάρδου.
  - γ. Ο Καποδίστριας ίδρυσε το πρώτο ελληνικό πανεπιστήμιο.
  - δ. Με τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης (1832) η Ελλάδα διεύρυνε τα σύνορά της.
  - ε. Η Αγγλία και η Γαλλία υποστήριζαν την πολιτική του Καποδίστρια.

- 2.** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β.

A	B
α. αλληλοδιδακτικά σχολεία	1. γεωργική σχολή
β. ελληνικά σχολεία	2. φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για σπουδές στο εξωτερικό
γ. χειροτεχνεία	3. δημοτικά τετραετούς φοίτησης
δ. Πρότυπον Σχολείον	4. φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για δάσκαλοι στα αλληλοδιδακτικά
ε. Κεντρικόν Σχολείον	5. επαγγελματικές σχολές
στ. Πρότυπον Αγροκήπιον	6. γυμνάσια τριετούς φοίτησης

- 3.** Ποια είναι η άποψη του Ι. Κωλέττη και ποια του Γαλλοελβετού τραπεζίτη Εүνάρδου για τον Καποδίστρια και το έργο του σύμφωνα με τις πηγές που ακολουθούν; Πώς δικαιολογείτε την αντίθεση στα λεγόμενά τους;

Δύο αντίθετες απόψεις για τον Ι. Καποδίστρια και το έργο του

α. Η άποψη του Ιωάννη Κωλέττη, αρχηγού του γαλλικού κόμματος

Απομάκρυνε [ενν. ο Καποδίστριας] από τα πράγματα όλους τους αρχηγούς των Ελλήνων, όλους τους επιρροή έχοντας και όλους τους πεπταιδευμένους [...], κατεπάτησεν [...] τα ψηφίσματα της εν Άργει Εθνοσυνελεύσεως, καταφρόνησε τα δίκαια του πολίτου, κατέτρεξε την ελευθεροτυπία, σύστησε και διοργάνωσε δικαστήρια καθ' όλην την έκτασιν εξηρτημένα από την θέλησίν του' εμψύχωσε την κακοήθεια, την επιβουλήν, την προδοσία.

Πηγή: Β. Κρεμμυδάς, Ο πολιτικός Ιωάννης Κωλέττης, Τυπωθήτω, Αθήνα 2000, σ. 165.

β. Η άποψη του Εϋνάρδου, φιλέλληνα συνεργάτη του Καποδίστρια

Ο ενάρετος ανήρ [...] όστις εθυσίασε το παν διά την πατρίδα του, απέθανε θύμα ιδιαιτέρας εκδικήσεως [...]. Οι Έλληνες πάσης φατρίας θέλουν γνωρίσει αργότερα την αμέτρητον ζημίαν, την οποίαν υπέφερον, θέλουν ιδεί εντός ολίγου, ότι δεν υπάρχει άνθρωπος ικανός ν' αναπληρώσῃ την έλλειψην του Κόμητος Καποδίστρια, και όταν εξετάσουν όλα όσα έπραξε διά την πατρίδα του, θέλουν τον αναγνωρίσει ως τον αγαθώτερον άνθρωπον.

Πηγή: Ιστορία του ελληνικού έθνους, Εκδοτική Αθηνών, τόμ. ΙΒ', σ. 562.

Η διακυβέρνηση του ελληνικού κράτους

από τον Ιωάννη Καποδίστρια (1828-1831)

Η άφιξη του Καποδίστρια στην Ελλάδα

Ο Ι. Καποδίστριας εκλέχτηκε Κυβερνήτης της Ελλάδας από την Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας και ήρθε στο Ναύπλιο τον Ιανουάριο του 1828. Η κατάσταση στην οποία βρισκόταν η χώρα ήταν τραγική:

- Η χώρα ήταν ερειπωμένη και ο λαός εξαθλιωμένος.
- Ληστές και πειρατές έλεγχαν μεγάλες περιοχές της χώρας.
- Ο αιγυπτιακός στρατός κατείχε εδάφη της ΝΔ Πελοποννήσου και ο τουρκικός στρατός κατείχε εδάφη της Στερεάς Ελλάδας.

Οι ενέργειες του Καποδίστρια ως Κυβερνήτη της Ελλάδας:

Πολίτευμα και διοίκηση:

- Συγκέντρωσε όλες σχεδόν τις εξουσίες στο πρόσωπό του.
- Ανέστειλε την ισχύ του συντάγματος της Τροιζήνας.
- Διόριζε ο ίδιος τους υπουργούς και τα μέλη του Πανελλήνιου.

Ένοπλες δυνάμεις:

- Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την οργάνωση τακτικού στρατού με διπλό σκοπό:
  - την εκαθάριση της Στερεάς Ελλάδας από τον τουρκικό στρατό,
  - την αντιμετώπιση της ληστείας και της πειρατείας.
- Στον τακτικό στρατό αξιοποιήθηκαν και ορισμένοι από τους αγωνιστές.
- Δημιουργήθηκε ο Λόχος των Ευελπίδων, ένα είδος στρατιωτικής σχολής.
- Έγιναν τα πρώτα βήματα για την οργάνωση τακτικού πολεμικού ναυτικού.
- Καταπολεμήθηκε η πειρατεία, χάρη στη δράση του Μιαούλη.

Οικονομία:

- Σχημάτισε ένα πρώτο κρατικό ταμείο.
- Ίδρυσε Τράπεζα με τη βοήθεια του Εϋνάρδου και έκοψε νόμισμα, το *Φοίνικα*.
- Εφάρμοσε αυστηρή λιτότητα στις κρατικές δαπάνες.
- Επιχείρησε να εκσυγχρονίσει τη γεωργία με νέες καλλιέργειες και μεθόδους.

Εκπαίδευση:

- Το *Ορφανοτροφείο* της Αίγινας, στο οποίο λειτουργούσαν:
  - τρία αλληλοδιδακτικά σχολεία με τέσσερα χρόνια φοίτησης (δημοτικά),
  - τρία ελληνικά με τριετή φοίτηση (γυμνάσια),
  - αρκετά χειροτεχνία (επαγγελματικές σχολές),
  - το *Πρότυπον Σχολείον* (για τους δασκάλους των αλληλοδιδακτικών).
- Το *Κεντρικόν Σχολείον* (για σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού).
- Το *Πρότυπον Αγροκήπιον*, γεωργική σχολή στην Τίρυνθα.

Ο Καποδίστριας δεν προχώρησε άμεσα στην ίδρυση πανεπιστήμιου.

Η ολοκλήρωση της επανάστασης (1829):

- Εκκρεμούσαν δύο σοβαρά ζητήματα:
  - ο βαθμός ανεξαρτησίας της χώρας,
  - ο καθορισμός των συνόρων της.
- Η Ελλάδα αναγνωρίστηκε ως ανεξάρτητο κράτος με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου στις 3 Φεβρουαρίου 1830.
- Τα βόρεια σύνορα του κράτους ήταν η γραμμή Αμβρακικού – Παγασητικού.

Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια

- Η πολιτική του Κυβερνήτη αποσκοπούσε στην συγκρότηση ενός ισχυρού συγκεντρωτικού κράτους κατά τα δυτικά πρότυπα. Αυτή η πολιτική, όμως, προκάλεσε πολλές αντιδράσεις σε:
  - πρόκριτους, πλοιοκτήτες και Φαναριώτες,
  - φιλελεύθερους διανοούμενους, όπως ο Κοραής,
  - Αγγλία και Γαλλία που υποκινούσαν αντικαποδιστριακές κινήσεις.
- Στις αρχές του 1831 σημειώθηκαν εξεγέρσεις, με αποκορύφωμα την ανατίναξη στον Πόρο από τον Α. Μιαούλη των δύο μεγαλύτερων πολεμικών πλοίων.
- Κέντρο της αντιπολίτευσης στάθηκε η Ύδρα, όπου η εφημερίδα *Απόλλων* προπαγάνδιζε τη δολοφονία του Κυβερνήτη.
- Η ένταση κορυφώθηκε, όταν ο Καποδίστριας φυλάκισε τον πρόκριτο της Μάνης Πετρόμπεη Μαυριμιχάλη, θεωρώντας τον υπεύθυνο για αντικυβερνητικές ενέργειες.
- Στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 ο αδελφός και ο γιος του Πετρόμπεη Μαυριμιχάλη δολοφόνησαν τον Καποδίστρια.

Γ/ΣΙΟ Ν. ΠΕΝΤΕΛΗΣ

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ 20

20^{ΛΕΠΤΗ ΓΡ.} ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' Γ/ΣΙΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΤΜΗΜΑ: ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

⊕ Δώσε σύντομες απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν: 3μ

1. α. Από ποια συνέλευση εκλέγεται ο Καποδίστριας και πότε έρχεται στο Ναύπλιο;

.....
.....
.....

β. Ποια η κατάσταση της Ελλάδας, την οποία καλείται να αντιμετωπίσει;

.....
.....
.....

γ. Ποια εθνοσυνέλευση επικυρώνει τις αποφάσεις του και τι σύστημα διακυβέρνησης ασκεί;

.....
.....
.....

2. Συμπλήρωσε τα κενά σχετικά με τις αλλαγές που έκανε ο Ι. Καποδίστριας στις Ένοπλες Δυνάμεις: 5μ

Ο Καποδίστριας ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη συγκρότηση των ενόπλων δυνάμεων, καθώς η ..... έπρεπε να εκκαθαριστεί από τον τουρκικό στρατό, αλλά και να αντιμετωπιστούν σοβαρά προβλήματα εσωτερικής τάξης. Ορισμένοι από τους ..... αξιοποιήθηκαν για τη δημιουργία .....
Επιπλέον, ιδρύθηκε ο ..... των ..... και καταπολεμήθηκε η ..... χάρη και στη δράση του Ανδρέα Μιαούλη.

3. Χαρακτήρισε τις πιο κάτω προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ): 5μ

Α. Ο Καποδίστριας επιβλήθηκε ως Κυβερνήτης της Ελλάδας από τις Μεγ. Δυνάμεις και ειδικά τη Ρωσία. ....

Β. Ο Καποδίστριας ευτύχησε τουλάχιστον να δει τα σύνορα του ελληνικού κράτους να φθάνουν ως τη γραμμή Αμβρακικού – Παγασητικού κόλπου. ....

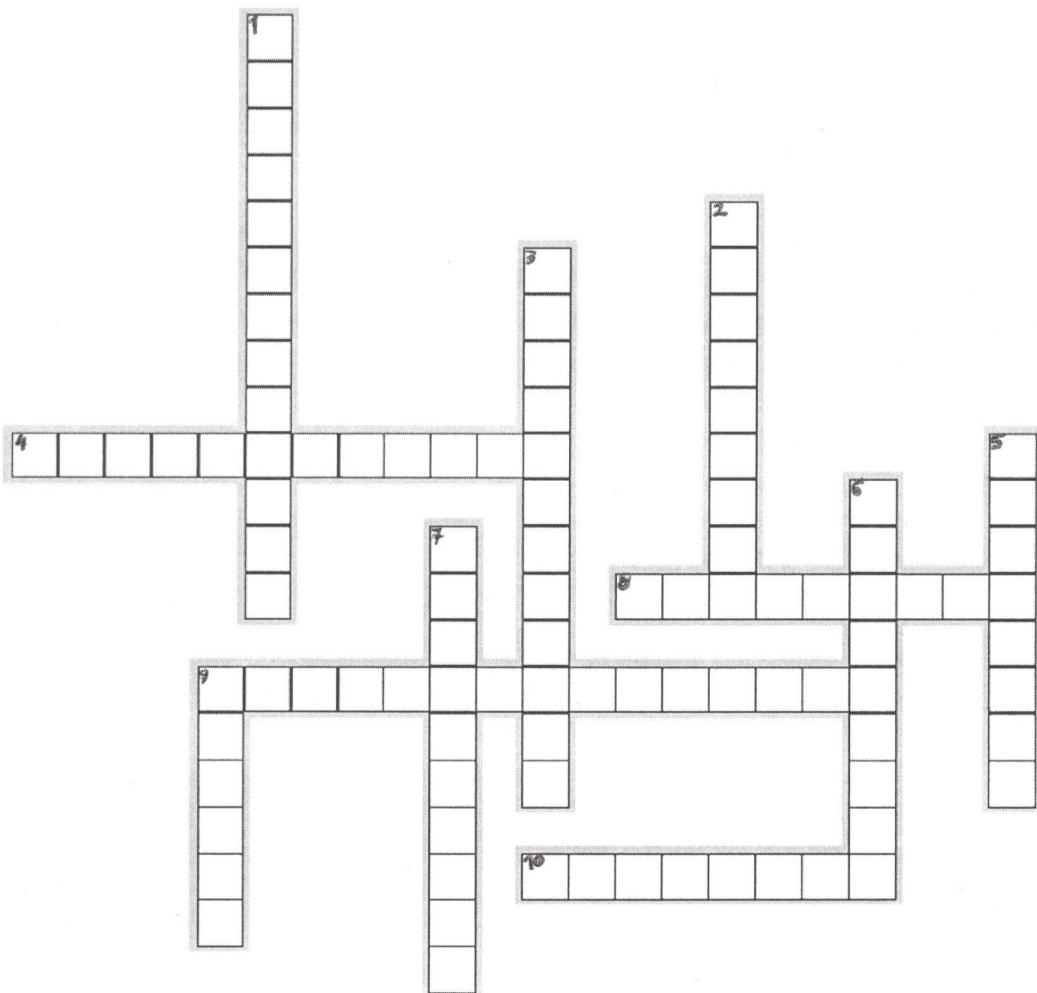
Γ. Στην τελευταία μάχη της Επανάστασης ο ηγέτης των ελληνικών δυνάμεων ήταν ο Δημήτριος Υψηλάντης ....

Δ. Οι Έλληνες αγκάλιασαν με ενθουσιασμό την επιλογή του Καποδίστρια να οργανώσει ένα συγκεντρωτικό κράτος, ...

Ε. Αν δεν ήταν ο Καποδίστριας τότε πιθανώς ο γύρος-πίτα δε θα είχε μέσα και τηγανητές πατάτες. ....

4. Ποιες δυνάμεις ασκούν αντιπολίτευση στον Καποδίστρια; Επίλεξε και κατάγραψε δύο (2): 1,5μ

I. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

4. Έτσι ονομάζονταν οι επαγγελματικές σχολές που ίδρυσε ο Καποδίστριας.
8. Σχολείο στο οποίο φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για σπουδές σε πανεπιστήμια των εξωτερικού.
9. Σχολεία αντίστοιχα των σημερινών δημοτικών, στα οποία οι πιο προχωρημένοι μαθητές δίδασκαν τους μικρότερους.
10. Στην εθνοσυνέλευση στην .....εκλέγεται κυβερνήτης ο Καποδίστριας.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Έτσι επέλεξε να κυβερνήσει ο Καποδίστριας.
2. Λόχος των .....πρόδρομος της σημερινής στρατιωτικής σχολής.
3. Το Πρωτόκολλο της.....αναγράφει την ανεξαρτησία της Ελλάδας.
5. Το πρώτο νόμισμα που έκοψε ο Καποδίστριας.
6. Την καταπολέμησε ο Καποδίστριας με τη βοήθεια του Μιαούλη.
7. Πρότυπον.....,η γεωργική σχολή της Τίρυνθας.
9. Εκεί λειτούργησε το ορφανοτροφείο , το οποίο στέγασε όλα τα ορφανά του πολέμου.

A. Ερωτήσεις Σωστού- Λάθους

1. Ο Ι. Καποδίστριας εκλέχθηκε Κυβερνήτης από τη Β' Εθνοσυνέλευση στο Άστρο της Κυνουρίας. (Άνοιξη 1823)
2. Ο Ι. Καποδίστριας ανέστειλε την ισχύ του Συντάγματος της Τροιζήνας και συγκέντρωσε στα χέρια του όλες τις εξουσίες.
3. Ο Ι. Καποδίστριας δε θεωρούσε σημαντικό την ύπαρξη οργανωμένου στρατού στην Ελλάδα, γι' αυτό και δεν προχώρησε σε σημαντικές ενέργειες.
4. Ο Ι. Καποδίστριας έκοψε νέο, εθνικό νόμισμα, τον φοίνικα.
5. Ο Ι. Καποδίστριας εισήγαγε νέες καλλιέργειες (π.χ. πατάτα) αλλά και νέες καλλιεργητικές μεθόδους (π.χ. σιδερένιο άροτρο)
6. Ο Ι. Καποδίστριας δεν προχώρησε στην ίδρυση Πανεπιστημίου.
7. Χάρη στις ενέργειες του Ι. Καποδίστρια θα αναγνωριστεί διεθνώς η ανεξαρτησία του Ελληνικού κράτους και θα διευρυνθούν τα σύνορά του.
8. Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831 ο Γεώργιος και Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης δολοφόνησαν τον Ι. Καποδίστρια στο Ναύπλιο.

B. Συμπληρώστε τα κενά

Όταν ήρθε ο Ι. Καποδίστριας στην Ελλάδα η κατάσταση ήταν .....
..... και .....έλεγχαν μεγάλες περιοχές και ο .....
στρατός παρέμενε στην ..... ενώ ο ..... στρατός στη .....
Ο Ι. Καποδίστριας ίδρυσε τον ....., πρώτο βήμα για τη δημιουργία τακτικού στρατού στην Ελλάδα. Επίσης χάρη στη βοήθεια του .....καταπολεμήθηκε και η ..... στη θάλασσα.
Ο Ι. Καποδίστριας ίδρυσε την πρώτη, ελληνική ..... με τη βοήθεια του φίλου του Γαλλοελβετού τραπεζίτη ..... και εφάρμοσε αυστηρή .....στις δημόσιες δαπάνες.
Κύρια προτεραιότητα του Κυβερνήτη υπήρξε η οργάνωση της ..... Ίδρυσε το ..... της Αίγινας, στο οποίο λειτουργούσαν τρία ....., (.....), τρία ..... (.....), αρκετά..... (.....) καθώς και το ..... Σχολείον, στο οποίο φοιτούσαν όσοι προορίζονταν για ..... Επίσης ιδρύθηκε το ..... Σχολείον, για όσους προορίζονταν για ..... Στην Τίρυνθα δημιουργήθηκε το .....(.....).

C. Απαντήστε στις ερωτήσεις

1. Γιατί ο Ι. Καποδίστριας δεν προχώρησε στην ίδρυση Πανεπιστημίου;
2. Χάρη στις διπλωματικές ενέργειες του Ι. Καποδίστριας τι κατάφερε η Ελλάδα να επιτύχει; Ποια τα καινούρια μέρη που προσαρτήθηκαν στην πατρίδα μας;
3. Πότε, που και με ποιον αρχιηγό δίνεται η τελική μάχη με τις τουρκικές δυνάμεις;
4. Ποιοι λόγοι οδήγησαν στην δολοφονία του Κυβερνήτη;
5. Πώς κρίνετε την προσωπικότητα, το έργο αλλά και τον θάνατο του πρώτου Έλληνα Κυβερνήτη;

Συμπερασματικά:

Ο Ι. Καποδίστριας οργάνωσε τον στρατό, την οικονομία, την εκπαίδευση, την διακυβέρνηση του κράτους, την πολιτική ανεξαρτησία, ένωσε με το νόμισμα, πάταξε την πειρατεία, τη ληστεία, μοίρασε τις εθνικές γαίες, απομάκρυνε την Αγγλική, Γαλλική αλλά και τη Ρωσική επιβολή. Κατά συνέπεια δρομολόγησε τη δολοφονία του. Ούτε οι πρόκριτοι, ούτε οι Αγγλοί, Γάλλοι τον ήθελαν. Ο Ελληνικός λαός όμως και τον ήθελε και τον θρήνησε.

Ο πρώτος αλλά και μοναδικός Κυβερνήτης της Ελλάδος, ο οποίος όχι μόνο δεν πληρωνόταν για τη θητεία του (άμισθος υπάλληλος) αλλά και έδωσε την προσωπική του περιουσία για την ίδρυση της πρώτης Ελληνικής τράπεζας.

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α Γ' Γ/ΣΙΟΥ: Επαναληπτικό κουίζ ως ενοτ. 16

Επιλογή:

- 1.** Η βιομηχανική επανάσταση ξεκίνησε γύρω στα 1750 από τη(ν)/τις :

  - α) Γαλλία
  - β) Αγγλία
  - γ) ΗΠΑ

- 2.** Οι ΗΠΑ αναγνωρίστηκαν ως ανεξάρτητο κράτος από την Αγγλία το :

  - α) 1783 (Συνθήκη Βερσαλλιών)
  - β) 1815 (Συνέδριο Βιέννης)
  - γ) 1830 (Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας)

- 3.** Η Γαλλική επανάσταση ξέσπασε το :

  - α) 1769
  - β) 1794
  - γ) 1789

- 4.** Το έργο «Νέα Πολιτική Διοίκηση» ήταν του :

  - α) Αδ. Κοραή
  - β) Ανώνυμου
  - γ) Ρήγα Βελεστινλή

- 5.** Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε στη(ν)/στο :

  - α) Οδησσό
  - β) Λονδίνο
  - γ) Βιέννη

- 6.** Η Μάχη στο Δραγατσάνι (1821) είχε ως επικεφαλής τον :

  - α) Κολοκοτρώνη
  - β) Υψηλάντη
  - γ) Παπαφλέσσα

- 7.** Στα χρόνια της ωρίμανσης της βιομηχανικής επανάστασης πρωτοπόροι είναι οι ακόλουθες επιστήμες :

  - α) μαθηματικά και γεωγραφία
  - β) χημεία και φυσική
  - γ) λογοτεχνία και κοινωνιολογία

- 8.** Ο οικονομικός φιλελευθερισμός (ή καπιταλισμός) υποστηρίζει ότι :

  - α) οι εργάτες πρέπει να δημιουργήσουν συνδικαλιστικές οργανώσεις
  - β) η οικονομία πρέπει να ελέγχεται από το κράτος
  - γ) το ατομικό συμφέρον είναι ανώτερο του κοινωνικού

- 9.** Ο βιομηχανικός Βορράς και ο αγροτικός Νότος μέσα του 19^{ου} αι. στην Αμερική διαφωνούσαν ως προς το θέμα της :

  - α) εκπαίδευσης
  - β) δουλείας
  - γ) δικαστικής εξουσίας

- 10.** Η μεγαλύτερη αποικιοκρατική δύναμη στις αρχές του 20^{ου} αι. ήταν :

  - α) Γαλλία
  - β) Αγγλία
  - γ) Γερμανία

Συμπλήρωση ονόματος:

- 11.** Εκπρόσωπος του Διαφωτισμού, που στο έργο του «Αιμίλιος» υποστηρίζει ότι ο δάσκαλος δεν πρέπει να λειτουργεί ως αυθεντία : .....
- 12.** Αρχιστράτηγος των Αμερικανών στον πόλεμο της Ανεξαρτησίας και πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ : .....

- 13.** Ο τελευταίος Γάλλος βασιλιάς πριν τη Γαλλική επανάσταση και η σύζυγός του : .....
14. Φιλόδοξος Γάλλος στρατηγός που ηττήθηκε στη μάχη του Βατερλό (1815) : .....
15. Ορίστηκε Γενικός Επίτροπος της Αρχής της Φιλικής Εταιρείας : .....
16. Επικεφαλής των τουρκοαιγυπτιακών δυνάμεων που έστειλε ο Σουλτάνος στην Πελοπόννησο κατά των Ελλήνων : .....
17. Άγγλος υπουργός των εξωτερικών που εγκαινίασε μια ευνοϊκή πολιτική απέναντι στους επαναστατημένους Έλληνες : .....
18. Άγγλος μηχανικός που δημιούργησε την πρώτη σιδηροδρομική γραμμή Μάντσεστερ - Λίβερπουλ : .....
19. Γερμανός συγγραφέας, που στο έργο του «Το Κεφάλαιο» υποστήριζε ότι η εργατική τάξη έπρεπε να ανατρέψει τον καπιταλισμό : .....
20. Επιλέχτηκε από τις Δυνάμεις ως πρώτος ηγεμόνας των Ελλήνων (1830), αλλά δεν αποδέχτηκε την εκλογή του : .....

Ερωτήσεις Σωστού - Λάθους

21. Το κίνημα του Διαφωτισμού απέρριπτε κάθε αυθεντία και υποστήριζε ότι ο άνθρωπος μπορεί να προοδεύει διαρκώς. **Σ   Λ**

22. Οι αγγλικές αποικίες στον αμερικανικό νότο ήταν κέντρα εμπορίου και διάδοσης των ιδεών του Διαφωτισμού. **Σ   Λ**

23. Στη Γαλλία του 1789 η Τρίτη Τάξη ήταν η πιο προνομιούχα, καθώς είχε ελάχιστες υποχρεώσεις. **Σ   Λ**

24. Μετά τη Γαλλική επανάσταση τα συμφέροντα της αστικής τάξης προωθήθηκαν αποφασιστικά και η απολυταρχία κλονίστηκε σε όλη σχεδόν την Ευρώπη. **Σ   Λ**

25. Η ορθόδοξη εκκλησία στα προεπαναστατικά χρόνια ήταν γενικά ενάντια στις ιδέες του Διαφωτισμού. **Σ   Λ**

26. Ο Ιερός Λόχος αποτελούνταν από Έλληνες σπουδαστές που έπεσαν ηρωικά στο Δραγατσάνι. **Σ   Λ**

27. Στον εμφύλιο πόλεμο που ξέσπασε το 1823 ανάμεσα στους επαναστατημένους Έλληνες δεν έπαιξαν ρόλο οι τοπικιστικές αντιθέσεις, αλλά μόνο τα προσωπικά συμφέροντα.
Σ   Λ

28. Η *Πράξη Προστασίας* (1825) ήταν ένα έγγραφο που ζητούσε από τη Ρωσία να αναλάβει την προστασία των Ελλήνων.   Σ   Λ

29. Οι αριστοκράτες - μεγαλογαιοκτήμονες παρέμεναν πανίσχυροι στην ανατολική και μεσογειακή Ευρώπη, σε περιοχές που δεν είχαν βιομηχανική ανάπτυξη και νέου τύπου οικονομικές δραστηριότητες.   Σ   Λ

30. Οι περιοχές της Αφρικής και της Ασίας που μετατράπηκαν σε αποικίες των Ευρωπαίων γνώρισαν μεγάλη ανάπτυξη και ωφελήθηκαν οικονομικά και πολιτισμικά.
Σ   Λ

31. Η «φωτισμένη δεσποτεία» ήταν η πιο σκληρή μορφή απόλυτης μοναρχίας.   Σ   Λ

32. Η εφαρμογή νέων μεθόδων καλλιέργειας ήταν το κύριο χαρακτηριστικό της βιομηχανικής επανάστασης.   Σ   Λ

33. Οι άποικοι δεν εκπροσωπούνταν στο αγγλικό κοινοβούλιο.   Σ   Λ

34. Το σύνταγμα των ΗΠΑ (1787) βασίστηκε στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών.   Σ   Λ

35. Στην προεπαναστατική Γαλλία οι ευγενείς ήταν η μοναδική κοινωνική τάξη που απολάμβανε προνόμια και φοροαπαλλαγές.   Σ   Λ

36. Σκοπός της Συμβατικής Συνέλευσης ήταν να δώσει σύνταγμα στη Γαλλία.   Σ   Λ

37. Το πρώτο σύνταγμα της Γαλλίας (1791) εγκαθίδρυε το πολίτευμα της αβασίλευτης δημοκρατίας.
Σ   Λ

38. Οι Ορεινοί, με ηγέτη τον Ροβεσπιέρο, χρησιμοποίησαν τον στρατό και για τους εσωτερικούς εχθρούς με αποτέλεσμα δεκάδες χιλιάδες εκτελέσεις υπόπτων για αντεπανάσταση.   Σ   Λ

39. Ο Ναπολέων Βοναπάρτης ανέβηκε στην εξουσία με τη βία, χωρίς την άδεια του Διευθυντηρίου.
Σ   Λ

40. Η πειρωτικός αποκλεισμός είναι η απαγόρευση της διακίνησης των αγγλικών προϊόντων στα λιμάνια της Ευρώπης.   Σ   Λ

Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού

- 41.** Πριν τη γαλλική επανάσταση σε όλα σχεδόν τα κράτη της Ευρώπης, το πολίτευμα ήταν η ..... δηλαδή η εξουσία ήταν συγκεντρωμένη στα χέρια του βασιλιά.
- 42.** Για να δείξουν την αντίθεσή τους στην αδιαλλαξία της Αγγλίας, οι Αμερικανοί άποικοι κατέστρεψαν στο λιμάνι της Βοστόνης όλα τα φορτία αγγλικού .....
- 43.** Στο όνομα της προστασίας της Γαλλικής επανάστασης χιλιάδες Γάλλοι που θεωρήθηκαν ύποπτοι εκτελέστηκαν κατά την περίοδο της .....
- 44.** Η οικονομική ανάπτυξη του ελληνισμού μετά τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή οδήγησε στη δημιουργία κοινοτήτων, ή αλλιώς ..... σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις.
- 45.** Το πνευματικό κίνημα του ..... είχε ως στόχο τη διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού μεταξύ των Ελλήνων και την ιδεολογική προετοιμασία της επανάστασης.
- 46.** Ο ..... μπορεί να ερμηνευθεί και ως πολιτική συμπεριφορά κατά της οθωμανικής απολυταρχίας και της Ιερής Συμμαχίας.
- 47.** Η ακίνητη περιουσία των Οθωμανών, που πέρασε στα χέρια των Ελλήνων με την επανάσταση ονομάζονταν .....
- 48.** Με τον όρο ..... περιγράφεται η πολύπλοκη πολιτική κατάσταση που δημιουργήθηκε μετά τον 18^ο αι. , ως αποτέλεσμα της παρακμής της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και του ανταγωνισμού των Δυνάμεων για την τύχη της.
- 49.** Τα έντονα κοινωνικά προβλήματα γέννησαν το 19^ο αι. μια σειρά από θεωρίες που υποστήριζαν το κοινωνικό συμφέρον και ονομάστηκαν .....
- 50.** Η πολιτική των ισχυρών ευρωπαϊκών κρατών από τα τέλη του 19^{ου} αι. να αναζητούν περιοχές εκτός της Ευρώπης, για να τις εκμεταλλευτούν οικονομικά ονομάστηκε .....
- 51.** Το ..... ήταν ένα οικονομικο-πολιτικό σύστημα που αναπτύχθηκε στη μεσαιωνική Ευρώπη, ανάμεσα στον 9ο και 15ο αιώνα μΧ. Ορίζεται από παραγωγικές σχέσεις βάσει της γ..... σε αντάλλαγμα με προσφορά υπηρεσιών υπό τη μορφή έργου. Ετυμολογικά, η λέξη «φεουδαρχία» ή «φεουδαλισμός» (feudalism) προέρχεται από τη λατινική λεξη "feudum", πιθανόν γερμανικής ή λατινικής καταγωγής.